

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Gedeputeerde Staten van Limburg
Limburglaan 10
6229 GA MAASTRICHT

Bestuurskern

Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Nederland

bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum 14 april 2025
Betreft Uw brief over de tussentijdse publicatie kennisnotitie
RIVM

Uw kenmerk
DOC-00760598

Geachte voorzitter,

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/79576

Bijlage(n)
1

Op 13 maart 2025 ontving ik uw brief waarin u uw zorgen uit over de tussentijdse publicatie van de kennisnotitie *Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: Casus Chemelot*. U spreekt uw zorgen uit over de onrust die kan ontstaan als gevolg van het aangekondigde deelrapport van het RIVM en vraagt om een duiding van het onderzoek. Daarbij vraagt u naar de vervolgstappen die zullen worden ondernomen. Ik snap uiteraard de zorgen die (de uitkomsten van) deze notitie kan veroorzaken bij omwonenden en bedrijven op het Chemelot-terrein. In deze brief wil ik graag op uw vragen ingaan.

Context van het onderzoek

De Tweede Kamer heeft in 2022 bij motie van het lid Grinwis de regering verzocht te onderzoeken of en hoe cumulatie van emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) voortaan kan worden meegewogen in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening¹. Naar aanleiding hiervan heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) het RIVM gevraagd hier onderzoek naar te doen. In het kader van dit onderzoek zijn al diverse rapporten en afzonderlijke kennisnotities gepubliceerd. Als onderdeel van dit onderzoek worden verschillende methodieken beschouwd die mogelijk beleidsmatige handvatten kunnen bieden aan cumulatie. Eén van deze methodieken die wordt onderzocht, is de zogenaamde Hazard Index Methode (HI-methode). RIVM heeft deze methode op verschillende plaatsen in de praktijk getest waaronder aan de hand van de casus Chemelot. In januari 2025 zijn een tweetal van deze testcasussen op het gebied van water aan de Tweede Kamer aangeboden² en in februari 2024 één op het gebied van lucht³.

Op dit ogenblik worden er zowel in Nederland als in Europa meerdere wetenschappelijke methodieken voor het waarden van cumulatie onderzocht. Eind dit jaar zal het RIVM een synthesesrapport opleveren, waarin de verschillende methodieken zullen worden weergegeven. Hiermee wordt tevens definitief invulling gegeven aan de motie Grinwis. Op grond hiervan kan vervolgens worden

¹ Kamerstukken II, 2021-2022, 32813, nr. 833

² Kamerstukken II, 2024-2025, 22343, nr. 408

³ Kamerstukken II, 2023-2024, 22343, nr. 392

bezien welke eventuele vervolgstappen gewenst zijn. Aangezien het vraagstuk omtrent cumulatie niet alleen nationaal speelt, heeft een Europese aanpak daarbij mijn voorkeur.

Gezondheid van omwonenden

U geeft in uw brief helder aan dat de bedrijven op Chemelot voldoen aan de huidige wettelijke normen en kaders. Tegelijkertijd is bekend dat, ook als bedrijven aan alle wettelijke normen en kaders voldoen, er gezondheidsrisico's voor omwonenden kunnen optreden. Dit blijkt onder andere uit het OVV-rapport *Industrie en Omwonenden*.⁴

De kennisnotitie kan vragen oproepen bij de omwonenden van Chemelot. U vraagt daarom ook wat de onderzoeksresultaten precies betekenen voor omwonenden.

De kennisnotitie gaat uit van meetresultaten van een specifiek meetpunt aan de rand van het Chemelotterrein. Dit is het meetpunt Vouershof in Geleen. Op grond van deze methodiek kan voor de emissies naar de lucht van drie zeer zorgwekkende stoffen worden geconstateerd dat er een mogelijk verhoogd risico is van het mengsel van deze stoffen vergeleken met de beoordeling van de afzonderlijke stoffen *op het meetpunt waar deze stoffen zijn bepaald*. Deze constatering geldt op het meetpunt en kan zonder extra onderzoek niet geëxtrapoleerd worden naar een risico voor omwonenden.

In dit onderzoek is ook niet onderzocht wat de effecten van deze emissies zijn op omwonenden in relatie tot het meetpunt, welke concentraties daar aanwezig zijn en of er ook op die locatie sprake is van een cumulatief effect.

Handelingsperspectief en vervolg.

De HI-methodiek is op dit moment niet verankerd in een wettelijk kader dat kan worden toegepast bij vergunningverlening. Desondanks zijn er, binnen het huidige wettelijk kader, mogelijkheden die u als bevoegd gezag zou kunnen benutten om opvolging te geven aan de conclusies uit de RIVM-kennisnotitie.

De drie emissies betreffen ZZS. Het ZZS-emissiebeleid is gericht op het minimaliseren van deze emissies met het streven tot nul-emissie van ZZS. Hiertoe dient het betrokken bedrijf iedere 5 jaar een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op te stellen. Op grond hiervan kunt u, als bevoegd gezag, met het bedrijf nadere afspraken maken over de invulling van het minimaliseren van deze emissies van ZZS en daarmee ook het tegengaan van cumulatieve effecten. De conclusies van het RIVM-onderzoek Chemelot kunnen daarnaast voor u, als het bevoegd gezag, aanleiding zijn om extra aandacht te hebben voor deze drie stoffen in het VRP, en daarmee het beperken van deze emissies naar de leefomgeving.

Gezondheidsonderzoek

Op 6 februari 2024 heeft de Gedeputeerde Staten van Limburg mij per brief gevraagd om een gezondheidsonderzoek rondom Chemelot uit te voeren. Op dit verzoek ben ik ingegaan, vanwege het grote belang dat ik hecht aan een gezonde leefomgeving voor de omwonenden van de industrie. Op dit moment wordt dit brede gezondheidsonderzoek door RIVM uitgevoerd in samenwerking met u en andere organisaties zoals het waterschap, de GGD en de omgevingsdienst. De

Bestuurskern
Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Uw kenmerk
DOC-00760598

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/79576

⁴ Onderzoeksraad voor de Veiligheid (2023) Industrie en Omwonenden.
<https://onderzoeksraad.nl/onderzoek/industrie-en-omwonenden/>

resultaten uit deze kennisnotitie kunnen worden betrokken bij dit brede gezondheidsonderzoek.

Beleidsprogramma's IenW

Verder doet IenW in de Actieagenda Industrie en Omwonenden en in het Impulsprogramma Chemische Stoffen onderzoek om het belang van de gezondheid van omwonenden in relatie tot industriële emissies te versterken, met behoud van een gelijk speelveld, duidelijkheid en haalbaarheid van wet- en regelgeving voor bedrijven.

Al dit onderzoek is noodzakelijk. Beleidsaanpassingen (zowel in Europees als nationaal beleid) zijn complex en het is belangrijk om hierin de effectiviteit en uitvoerbaarheid mee te nemen. De casus uit de kennisnotitie leidt mogelijk tot opties voor eventuele beleidsverbeteringen.

Verduurzaming en toekomstperspectief

Het is goed om te lezen dat u constateert dat het belangrijk is om samen de schouders te zetten onder de verduurzamingsambities van Chemelot, en het mogelijke versnellen daarvan. Ik onderschrijf dit volledig en zie het belang om samen te blijven werken, zowel met de provincie als met Chemelot. De maatwerkafspraken waarover op dit moment wordt gesproken zijn hiervan een goed voorbeeld. Op die manier werken we samen aan een schone, gezonde en toekomstbestendige regio.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bestuurskern

Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Uw kenmerk

DOC-00760598

Ons kenmerk

IENW/BSK-2025/79576